

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. An defectu doloris possit Sacramentum Pœnitentiæ esse validum &
informe.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

necessarius; qualis non est dolor de doloris absentia. Ita tamen loquendi formula in timoratis conscientis est veri doloris signum, indicans affectum seu desiderium amplioris, intensiorisque doloris, sive desiderium habendi sensum majorem doloris.

QUESTIO IV.

An defectu doloris possit Sacramentum Pœnitentiæ esse validum & informe?

Sensus dubii est: an Sacramentum Pœnitentiæ possit defectu doloris esse validum quoad essentialia & partes suas, & tamen non conferre gratiam; uti Baptismus potest esse validus, & tamen propter indispositionem suscipientis non conferre gratiam.

Affirmant valde multi Doctores, tum antiquiores, tum recentiores, quamvis non eodem modo ac fundamento. Nonnulli, quia cessant pro parte materiali sufficere dolorem naturalem. Alii, quia putant sufficere dolorem inefficacem. Alii (ut Lugo & Vazii Recentiores) his fundamentis rejectis, quia credunt certo casu sufficere dolorem non universalem, quando videlicet pœnitens inculpabiliter non habet dolorem alicujus vel aliquorum mortalium, sive quia illorum non meminit, sive quia putat se de illis doluisse, sive quia non credit esse mortalia, sive quia illa tacens ex justa causa, inculpabiliter existimat se non teneri hic & nunc dolere de peccatis, nisi quæ confitentur. Et juxta hanc opinionem taliter confessus, agnito postmodum errore non teneatur eadem peccata iterum confiteri. Immo valde probabiliter præcedens confessionis Sacramentum juxta hos Doctores validum sublato obice reviviscit sive confert suum effectum. Hæc opinio est favorabilis Confessariis & pœnitentibus, eximitque ipsos à variis scriptulis de insufficientia doloris in præteritis confessionibus.

Nihilominus Resp. Negativè cum Vasquez, Præposito & plurimis aliis. Et sequitur apertè ex quæstione præcedenti, ubi diximus, quod ad valorem Sacramenti non sufficiat dolor naturalis, aut inefficax, aut particularis, sed ille solus, qui simul disponit ad effectum. Confirmatur: quia cum dolor sit pars hujus Sacramenti in remissionem peccatorum instituti, congruebat ad hoc assumi illum, qui simul ad remissionem peccatorum disponderet. Deinde non videtur Christus instituisse partem hujus Sacramenti, quæ scienter numquam potest absque sacrilegio, immo ne quidem validè adhiberi. Denique in aliis Sacramentis non plus requiritur in memore, quam in immemore ad valorem; adeoque si do-

lor naturalis, inefficax, aut particularis ad valorem sufficiat tamquam pars in ignorantè, videtur etiam debere sufficere in cognoscente qualitatem doloris.

Nec obstat I. quod cetera Sacramenta possint esse valida & informia: nam in illis dispositio ad gratiam non est pars materialis seu quasi materialis, adeoque nec requisita ad essentiam sive dolorem.

Non obstat II. quod in sententia Scitistarum dolor non sit pars essentialis Sacramenti pœnitentiæ; quod proinde esse potest validum & informe defectu doloris. Nam dolor equidem juxta illos (qui sola voce differunt à ceteris) est conditio seu quasi materia essentialiter prærequisita, sicut ipsa peccata, ita ut sententia absolutionis aliàs legitimè ferri nequeat.

Hinc sequitur, invalidam esse confessionem, si quis efficaciter doleret de furto v. g. ob specialem illius turpitudinem, & non de fornicatione, etsi foret invincibiliter illius oblitus: dolor enim debet excludere voluntatem peccandi, ut colligitur ex Trid. sess. 14. c. 4. quam non excludit hujusmodi particularis dolor. Immo idem est, etsi quis de fornicatione (cujus postea obliviscitur) similem particularem dolorem eliciisset: cum absolute etiam sic non excludatur, sed compatibilis sit voluntas peccandi. Accedit, quod dolor v. g. de furto ob specialem & moralem eius turpitudinem sit in substantia naturalis, juxta doctrinam Scitistarum præsertim.

Atque ita cessant, quæ nonnulli Recentiores allegant, ut ostendant posse dari casum, quo dolor aliquis requiratur ad effectum, qui non sit pars Sacramenti Pœnitentiæ, scilicet dolor particularis afficiens peccatum oblitum. Immo (inquiunt) in aliquo casu ne quidem posset esse pars, si videlicet dolor specialis versetur circa peccatum commissum ante Baptismum susceptum bonâ fide cum obice negativo. Hæc, inquam, cessant: cum dolor hujusmodi particularis ad effectum non requiratur aut sufficiat. Quod si verò quis instet elici saltem debere hoc posteriori casu dolorem universalem etiam de peccato isto ante Baptismum commissum, id non facit contra ea quæ diximus: quia cum iste sit idem indivisibilis actus, verum manet, quod nullus dolor sit pars, quin idem sit sufficiens ad effectum dispositio; esto non sit pars eatenus, quatenus ad culpam Baptismo anteriorem extenditur.

Petes: quid censendum sit de absolutione data illi, qui perfecte attritus confessionem fecit, & ante absolutionem de novo peccat? Resp. illam indubiè non valere juxta omnes: quia de hoc ipso peccato non habetur dolor, nec fit confessio; adeoque deest, tum debita contritio, tum confessionis integritas ad valorem requisita.

60. Occurritur objectioni.

61. Cur dolor ob motum particularis non possit facere hoc Sacramentum validum & informe.

62. Instantia quorundam Recentiorum dissolvitur.